

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Haziran 2017 • No: 111

Kıdem Tazminatının Gaspını ve Grev Yasaklarını Ancak İşçiler Durdurur!

Uzun süredir hükümet, bir fon yoluyla kıdem tazminatına el koymayı amaçlıyor. Lakin işçilerin tepkisinden çekindiği için kıdem tazminatına doğrudan el koyamıyor. Bu engeli aşmak amacıyla hükümet fon sistemi kuruyor. Böylece işçilerin işten atılmasını zorlaştıran ve bir fren rolü oynayan kıdem tazminatı da ortadan kalkmış olacak!

İşçi grevleri yasaklanıyor, kıdem tazminatına el konulmak isteniyor, işe iadelerde mahkeme yolu kapatılıyor, iş güvenliği yasasının önemli maddeleri erteleniyor, işsizlik fonu patronlara peşkeş çekiliyor... Liste uzayıp gidiyor. Siz de bunlara uzun iş saatlerini, düşük ücretleri, iş cinayetlerini ve diğerlerini ekleyin. Peki, bu liste neyi gösteriyor? Tek bir gerçeği: İşçilerin saldırı altında olduğunu... Bu saldırının arkasında patronlar sınıfı var. Ama saldırı AKP hü-

kümeti eliyle yapılıyor. Çünkü AKP de daha önceki hükümetler gibi patronlara hizmet ediyor. Öncelikle bu gerçeği tüm işçilerin görmesi lazım...

Uzun süredir hükümet, bir fon yoluyla kıdem tazminatına el koymayı amaçlıyor. Lakin işçilerin tepkisinden çekindiği için kıdem tazminatına doğrudan el koyamıyor. Bu engeli aşmak amacıyla hükümet hülle yapıyor, yani fon sistemi kuruyor. Nasıl olsa fonu istediği gibi yönetecek ve isterse bir kararnameyle

kaldırabilecek. Ama bu arada, işçilerin işten atılmasını zorlaştıran ve bir fren rolü oynayan kıdem tazminatı da ortadan kalkmış olacak!

İşçi sınıfının şairi Nazım Hikmet, bir şiirinde şöyle diyor: “Asrım sefil/ asrım yüz kızartıcı...” Bu sefil asrın en önemli özelliği en büyük yalanın en katı gerçek olarak sunulmasıdır. Bunun için muazzam araçlar geliştirilmiştir ki, işte medya böyle bir araçtır. Düzen medyası, AKP'nin hüllesini işçilere yedirmek üzere gece gündüz yalan haber yapıyor. Bu haberlerde işçilerin aynı bir portföy yöneticisi gibi düşüneneceği, fonda biriken paralarını isterlerse dövize ve altına yatırabilecekleri söyleniyor. Utanmadan sıkılmadan sefilce yalan söylüyor ve işçilerle alay ediyorlar. Sanırsınız ki ay sonunu getirmek için gece gündüz çalışan işçi, büyük miktarlarda paraya sahip olacak ve yatırım işleriyle uğraşacak!

Haberlerin deste deste para görüntüsü ya da fotoğrafı eşliğinde yapılması özellikle dikkat çekici! Amaç işçilerin bilinçaltına seslenmek! Verilen mesaj şu: Fon kurulursa para alacaksınız! Ne yazık ki bu kuyruklu yalanlara kanan işçiler de var. Kimi işçiler kıdem tazminatının devlet güvencesinde olacağını sanıyorlar. Elbette İşsizlik Sigortası Fonunun devlet eliyle nasıl patronlara peşkeş çekildiğini bilmeden... Bilinçli işçiler ise şu soruları soruyorlar: Nasıl oluyor da patronlar, “tüm işçiler kıdem tazminatı alacak” diyen AKP'nin fon önerisini destekliyorlar? Burada bir gariplik yok mu? İşçilerin kıdem tazminatını vermeyen aynı patronlar değil mi? **Mademki hükümet işçilerin kıdem tazminatı almasını istiyor, o zaman neden taşeronluk sistemini kaldırmıyor? Bir gün çalışan işçinin bile tazminat alması için neden yasa değişikliği yapmıyor? Neden kıdem tazminatı ödemeyen patronlara ağır cezalar getirmiyor?**

Bu sorular son derece anlamlı ve can alıcıdır. İşçi Dayanışması okurları gönderdikleri mektuplarında haklı olarak sık sık bu soruları soruyorlar. Fakat hükümetin bu sorulara verecek cevabı yok. Çünkü hükümetin gerçek amacı kıdem tazminatına el koymak, işçilik maliyetlerini daha da ucuzlatmak ve patronlara kâr kapısı açmaktır. Nitekim Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli, 18 Mayıs'ta, üst düzey şirket yöneticilerine yaptığı konuşmada kıdem tazminatının patronlar için pranga, yük ve tehdit olduğunu çekinmeden söyleyebildi. Buyurun size işçiyi düşünen AKP!

Aynı AKP, Ocak ayından bu yana metal, banka, ilaç ve cam sektöründe dört ayrı grevi yasakladı. Neymiş “grev milli

AKP hükümeti, ekonomiyi ve çalışma hayatını baştan aşağıya sermayenin çıkarları temelinde düzenliyor ve işçileri köle konumuna itiyor. Bu gidişata ancak işçiler dur diyebilir. Ancak bunun için tüm işçilerin gerçekleri görmesi, AKP'nin yalanlarına kanmaması, bir sınıf olarak birleşmesi gerekiyor.

güvenliği ve toplum sağlığını bozucu” imiş! İşçi Dayanışması'na bir mektup gönderen Trakya Şişecam işçisi haklı olarak şu soruyu soruyor: “Kardeşler ben araba camı üretiyorum ve size soruyorum, araba camının milli güvenlikle ne alakası var? Aslında «milli güvenlik» onların bahanesi, aslında haklarımızı genişletmemizi istemiyorlar.” İşte gerçek budur! Grevlerin yasaklanmasının boks maçına çıkan boksörlerden birinin elinin kolunun hakem tarafından bağlanmasından ne farkı var? Patronlar ve hükümet, işçiler hiçbir şeye ses çıkartmasınlar, haklarını aramasınlar ve aynı bir köle gibi çalışsınlar istiyor.

“Milli güvenlik”le kastedilen sermayenin güvenliğidir ve bilinçli işçiler bunu çıplak bir şekilde görüyorlar. Yalnızca 2016'da 1970

işçinin iş kazalarında katledildiğini belirten bir başka okurumuz, şöyle yazıyor: “İş güvenliği konusunda hiçbir önlem almayanlar şimdi işçilerin grevini «milli güvenliği bozduğu» gerekçesiyle yasaklıyorlar. Onlara göre, kıdem tazminatının fona devredilmesi, taşeronluk sisteminin yaygınlaşması, kölelik bürolarının kurulması, sigortasız ve güvencesiz çalışma milli güvenliği bozmazken, işçilerin grev hakkını kullanması milli güvenliği bozuyor!” Bir başka okurumuz ise şunları yazıyor: “Kıdem tazminatı patronlara yük, sendikalı işçi patronlara yük, SGK primleri patronlara yük, yıllık izinler patronlara yük, ikramiye hakkı yük ve liste uzayıp gidiyor. AKP hükümeti ve patronlar ellerinden gelse üç kuruş asgari ücreti de yük diye kaldırıp işçiyi hepten köle gibi çalıştıracaklar.”

İşçilerin haklarına saldıran AKP, işçilerin birlik olmasından, emekçilerin kutuplaştırılmasından yararlanıyor. Eğer işçiler örgütlü olsa ve haklarına sahip çıksaydı hiçbir iktidar bu kadar rahat ve aldırışsız işçi haklarına saldıramazdı. Meselâ Erdoğan büyük patronların örgütü TUSİAD'ın toplantısında kalkıp OHAL'in sermaye sınıfının önünü açtığını ve grevleri bitirdiğini söyleyemezdi. Hükümet peş peşe grevleri yasaklayamaz, işe iade davalarının önüne kesemez, iş güvenliği yasalarının kritik maddelerini erteleyemezdi. Lakin işçiler birlik değil, haklarını bilmiyorlar ve bu yüzden de hükümet işçilere orman kanunlarını dayatabiliyor.

AKP hükümeti, ekonomiyi ve çalışma hayatını baştan aşağıya sermayenin çıkarları temelinde düzenliyor ve işçileri köle konumuna itiyor. Bu gidişata ancak işçiler dur diyebilir. Ancak bunun için tüm işçilerin gerçekleri görmesi, AKP'nin yalanlarına kanmaması, bir sınıf olarak birleşmesi gerekiyor. Bu yolda bilinçli işçilere büyük görevler düşüyor. ■

**KONUT EDİNDİRME FONU
TASARRUF TEŞVİK FONU
İŞSİZLİK FONU
KIDEM TAZMİNATI FONU**

**YAĞMALANDI
YAĞMALANDI
YAĞMALANIYOR
YAĞMALANACAK!!!**

İşte Türkiye'de Fon Gerçeği

Hükümetin kıdem tazminatını fona devretmek istemesi, bugüne kadar kurulan fonları ve bu fonların nasıl yok edildiğini bir kez daha gündeme getirdi. Büyük iddialarla, işçilerde yaratılan umut ve beklentilerle kurulan fonlar, amaçları dışında kullanılmış ve yağmalanmıştır.

İlk kurulan fonlardan biri, kısa adıyla KEY yani Konut Edindirme Yardım Fonudur. 1987'de Turgut Özal iktidarı döneminde kurulan KEY, işçilerin konut sorununu çözeceği iddiasıyla pazarlanmıştı. Ancak KEY sayesinde tek bir işçi bile ev sahibi olmadı. Emlak Bankasının kontrolü altında olan KEY, bir taraftan hükümetin kullanımına açılırken, öte taraftan da iktidar, patronlar ve bürokrasi eliyle hortumlandı. KEY kesintileri 1995'te son buldu. İşçilerin ücretlerinden yapılan kesintilerle oluşturulan fonun içi boşaltıldı ve bir kabuğa dönüştürüldü. 1999'da patlak veren Emlak Bankasındaki yolsuzluk, KEY'in büyük ölçüde hortumlandığını gözler önüne serdi. Yolsuzluğun ay-yuka çıkması üzerine, fonda biriken paranın sahiplerine ödenmesine karar verildi. Ancak 1987'den 1999'a kadar biriken para hortumlandığı için kimi işçiler 1 lira kimileri ise en fazla 500 lira alabildiler.

KEY'den bir yıl sonra kurulan bir başka fon ise, kısa adıyla Tasarruf ve Teşvik Fonuydu. Mart 1988'de kurulan ve Nisan 2003'te tasfiye edilen fonun akıbeti de KEY'den farklı olmadı. İşçilerin ücretinden kesintilerle oluşturulan tasarruf fonunda biriken muazzam miktarda para; bütçe açıklarında kullanıldı, hortumlandı ve yağmalandı. 2003'ten sonra nema adı altında geri ödenmesine karar verilen fondan işçilerin cebine ise, bir aylık mutfak masrafı bile girmedi.

Fonların nasıl yağmalandığını, hortumlandığını veya patronlara peşkeş çekildiğini İşsizlik Sigortası Fonunun kullanılma biçimi çok net bir şekilde anlatıyor. İşsizlik fonunun amacı, işsizlik süresi boyunca işçinin geçinebileceği bir gelir elde etmesidir. Fakat işçilerin bu fondan yararlanmasının önüne pek çok engel konmuş durumda. İşçilerin çoğu işsizlik fonundan yararlanamazken, AKP hükümeti bu fonda biriken muazzam miktarda parayı dilediği gibi

kullanıyor ve patronların kasasına aktarıyor. İşsizlik fonu; işsizliği azaltma ve işgücünü nitelikli hale getirme adı altında patronlara peşkeş çekiliyor. Meselâ 7 Şubatta sözde istihdam seferberliği başlatan hükümet, işsizlik fonundan 11 milyar lira kaynak aktardı. Ancak bu da yetmemiş olacak ki hükümet, işsizlik fonunda biriken 105 milyar liranın yarısını kullanma kararı aldı. Böylece işçilerin parası büyük miktarlar halinde patronlara aktarılmış olacak.

Lakin hükümet ve sermaye sınıfı dur durak bilmiyor. Son derece düşük olan işçi ücretleri yeni fonlarla ve kesintilerle daha da kuşa çevrilmek isteniyor. İşçilere sorulmadan, işçilerin iradesi yok sayılarak oluşturulan BES bu gerçeğin ifadesidir. Hükümete göre zorunlu bireysel emeklilik sigortasıyla tüm işçiler, güya ikinci bir emeklilik hakkına kavuşmuş olacaklar. Oysa bu kocaman bir yalandır ve amaç işçilerin bilincini bulandırmaktır. BES'in ne olacağını anlamak isteyen işçilerin daha önceki fonlara bakması yeterli olacaktır.

Sırada ise kıdem tazminatı fonu var. Kıdem tazminatını fona aktarmak isteyen hükümet, işçilerin iş güvencesini yok etmek istiyor. Hükümet, fonla birlikte tüm işçilerin kıdem tazminatı alacağını iddia ediyor. Oysa fonla birlikte işçilerin işten atılmasını frenleyen mekanizma ortadan kalkmış olacak. Diğer taraftan kurulacak kıdem fonu 10 yıl boyunca işçilere kapalı olacak. 10 yılını dolduran işçi ise, ancak belirli koşullarla fondaki parasının bir miktarını alabilecek. Üstelik kıdem fonu üzerinde işçilerin hiçbir söz ve denetim hakkı olmayacak. Kıdem fonunun da aynı işsizlik fonu gibi yağmalanacağı bir sır değil.

Peş peşe yeni fonları gündeme getiren hükümetin amacı büyük fon havuzları kurmaktır. Böylece işçilerin ücretlerinden kesilen bu fon havuzları sayesinde bütçe açıklarını kapatabilecek, borçlanma için bu fonları garanti olarak gösterebilecek, yatırım adı altında kullanabilecek ve patronlara peşkeş çekecek. Bu durum, işçi sınıfının neden bu fonlara karşı durması, mücadele etmesi ve kıdem tazminatına sahip çıkması gerektiğini gözler önüne seriyor. ■

Kıdem Fonu: Sermaye Sınıfının Truva Atı

■Gebze'den bir petrokimya işçisi

Yıllar süren savaşa rağmen Truva'yı alamayan Akalar, kurnaz bir plana başvururlar. Çok büyük bir tahta at yaparlar ve silahlarıyla birlikte atın içine gizlenirler. Atın bir hediye olduğunu düşünen Truvalılar onu kabul ederler ve kentin içine girmesine izin verirler. At kente getirilir getirilmez içinden yüzlerce asker çıkar. Truvalılar durumu öğrendiklerinde iş işten geçmiş olur. Akalar, yıllar süren savaşla elde edemedikleri kenti, bu hileyle, Truva Atı'yla fethederler.

Hükümet, yıllardır "kıdem tazminatını ne yapar ne ederim de işçilerin elinden alırım?" diye düşünüyordu. Hatta düşünmek bir yana defalarca denedi de. Her seferinde işçilerin tepkisinden çekinen hükümet, bu defa Truva Atı'nı devreye soktu. Patron medyası algı operasyonlarına başladı. Fonu allayıp pulladılar. Meğer hükümet bizlere güzel bir hediye sunuyormuş! Kıdem tazminatımız devlet garantisindeymiş! Bir gün bile çalışsak kıdem tazminatı hak edecektikmiş! Artık herkes kıdem tazminatı alabilecektikmiş! Bu yalanları gerçek sanan işçilerin sayısı azımsanmayacak kadar çok. Asıl olacak olan, fon patronlara

kaynak oluşturacak ve patronların cebi dolacak. İşten atmalar kolaylaşacak. Sendikalaşmak zorlaşacak. Bundan önceki fonlara olanlar ortada. Örgütsüz işçiler kıdem tazminatlarının güvence altında olacağı yalanına kanıyorlar. Bu fon saçmalığına karşı uyanık olmalıyız. İş güvencemizi tehdit eden bu fona hep birlikte dur demeliyiz. Fabrikalarda, mahallelerde, gönlümüzün, dilimizin değdiği herkesle, her yerde mücadeleyi yükseltelim. ■

Taşıma İşçileri: Kıdem Tazminatı İş Güvencemizdir!

■Bir grup taşıma işçisi

Kıdem tazminatı bütün işçiler gibi biz taşıma işçilerinin de iş güvencesi demek. Bizden önceki işçi kuşaklarının mücadele ederek kazandığı haklar tek tek elimizden alındı, alınmaya devam ediyor. Kıdem tazminatı ise elimizde kalan en önemli haklarımızdan biri. Diğer sektörlerde olduğu gibi taşıma sektöründe de çalışma koşulları ağır ve kurnalsız. Çalışma saatleri uzun, çalışma temposu ağır. Taşeron ve güvencesiz çalışma çok yaygın. Çalışma saatlerimiz bile belli değil. Sabah başlama saatimiz belli akşam paydosu ise iş bitiminde. Hal böyleyken günlük çalışma saatlerimiz 11-12 saati buluyor. Bizi ilğimize kadar sömüren patronlar şimdi de kıdem tazminatımıza göz dikmiş durumdalar. Bir sürü zorluğa katlanarak çalışıyoruz. Bu sayede biriktirdiğimiz kıdem tazminatlarımız bir fon kurularak ortadan kaldırılıyor. Bu bizim sektörde çalışma biçimini tamamen kurnalsız hale getirecek.

Kıdem tazminatı ile ilgili medyada dolaşan haberleri biz de takip ediyoruz. "Çalışana müjde, artık herkes kıdem tazminatı alabilecek, bir gün bile çalışan kıdem alabilecek" gibi yalan ve kandırmaca üzerine kurulu propaganda yapılıyor. İşçiler olarak tepki vermeyelim, gasp edilen kıdem hakkımıza sahip çıkmayalım diye, yalanlar söyleyerek bizi kandırmaya çalışıyorlar. Patronların bir dediğini iki etmeyen AKP hükümeti çıkardığı yasalar

ile bizim kıdem tazminatı alabilmemizi zaten hayli zorlaştırmış durumda. Taşeron işçi çalıştırmanın kapsamını genişleterek, part-time çalışma, esnek çalışma, kiralık işçi çalıştırma gibi yasaları çıkaran hükümet, burada karşılaştığımız sorunları bahane ederek kıdem tazminatı hakkımızı ortadan kaldırıyor. Sanki haklarımıza dönük bu saldırı yasalarını hayata geçiren patronlar ve onların temsilcisi hükümet değilmiş gibi bize bin bir çeşit yalanlar söyleyerek kıdem tazminatı hakkımızın gasp edilmesine karşı ses çıkarmayalım isteniyor.

Kardeşler, kıdem tazminatı hakkının bu mevcut hali bile bizim sektördeki iş güvencemizdir. Sendikalı sendikası, taşeron veya kadrolu da olsa patronlar bizi işten çıkartmak istediklerinde biz işçilerin söylediği ilk şey "ver haklarımı" oluyor. Yani biz işçileri işten çıkartmanın patronlara bir bedeli var. Bu hakkımızı bile çok gören patronlar, bu güvencemizi de ortadan kaldırmak istiyorlar.

Biz taşıma işçileri kıdem tazminatı hakkımızın gasp edilmesine karşıyız. Bizim sektörde tazminat alamadan işten atılan ve ayrılan binlerce işçi var. Her seferinde "müjde", "işçileri düşünüyoruz" diyerek çıkarılan yasalar, bizi güvencesiz çalışmaya ve daha da yoksullaşmaya itiyor. Patronların bu yalanlarına kanmayalım. Eğer hükümet biz işçileri düşünüyorsa her işçinin kıdem tazminatı alabilmesi için taşeron çalışma, esnek çalışma, sözleşmeli çalışma gibi işçi çalıştırmayı yasaklamalı. Kıdem tazminatı almanın koşullarını hafifletmeli, tazminat vermeyen patronları da cezalandırmalıdır. ■

Portföy Yöneticisi Olmaya Ne Dersiniz?!

■ Ataşehir'den bir ofis işçisi

Bu yazıyı sizinle paylaşmadan önce interneti şöyle bir güzel dolaştım. Konuyu sizlere daha iyi anlatmak için... Neden mi? Çünkü ileride her birimiz bir portföy yöneticisi olacağız ya! Yoksa bundan haberi olmayanlar mı var? Eğer öyleyse kıdem tazminatı "müjde" sinden haberiniz yok sanırım. Gerçi şimdi "portföy yöneticisi ne ki?" diye soranlar vardır. Ben de haberi okuyunca sordum, sonra araştırdım ve şu cümleyi buldum.

Portföy Yöneticiliği: Kıymetli madenlere dayalı olanlar dâhil olmak üzere sermaye piyasası araçlarından oluşturulan portföylerin müşteriler hesabına vekil sıfatıyla yönetilmesidir.

Cümleyi birkaç kere okudum. Kelimelerin yerlerini değiştirdim ve yine okudum ama biz işçilerle bir bağı kuramadım. Şimdi gelelim en önemli soruya. Bunları size neden anlatıyorum? Malumunuz hükümet kıdem tazminatının bir fona devredilmesi ile ilgili yasa tasarısını hazırladı. Yapılacak değişikliği biz işçilere güzel ve olumlu göstermek için türlü dalavereler çeviriyor, renkli ve süslü

portföy yöneticisi bir işçi

yatırım araçları:
altın
döviz
tahvil
hisse
senedi

yatırım kaynakları:
kıdem fonu
(patronlara ve devlet yatırımlarından aktarıldıktan sonra geriye ne kalırsa...)

yalanlar söylüyor. Medya da bu yalanları ballandıra ballandıra yansıtıyor. Bu yalan haberleri yapanların başında gelen Sabah gazetesinin 16 Nisan tarihli internet sitesindeki bir madde aynen şöyle:

"Hesaptaki para her ay yatırılan ödenekle artmaya devam ederken, ayrıca yatırım araçlarında da değerlendirilecek. Her çalışan portföy yöneticisi gibi düşünecek. Çalışanlara yatırım seçenekleri sunulacak. Kıdem birikimini çalışanlar tahvil, döviz, hisse senedi, altın başta olmak üzere istediği yatırım araçlarında değerlendirebilecek." (<http://www.sabah.com.tr/fotohaber/ekonomi/kidem-tazminatı-her-ay-artacak> 16/05/2017)

Bu habere inanırsak, meğer işçiler birer yatırımcı olacakmış! Bunlar bizimle utanmadan nasıl böyle dalga geçiriyorlar? Neymiş her çalışan portföy yöneticisi gibi düşünecekmiş! Oysa kıdem tazminatı fonu üzerinde biz işçilerin hiç bir söz hakkı olmayacak! Ayrıca işçinin kıdem hesabında birikecek üç kuruşun yatırıma dönüştürülecek bir yanı da olmayacak. Fondaki paranın bölünmemesi için hükümet azami dikkat gösterecektir. Çünkü fonun bölünüp parçalanmasını istemiyor. Çünkü fonu kendi hesapları temelinde kullanmak istiyor. Biz işçilerin emeğiyle birikmiş hakkı olan işsizlik fonunu patronlar için nasıl yönetiyorsa, kıdem tazminatı fonunu da yine patronların çıkarına yönetecek!

Eğer hükümet işçileri bu kadar çok düşünüyorsa fona gerek duymadan işçilerin kıdem tazminatı almasını sağlayabilir. Tazminat vermeyen patronlara gerekli yaptırımları uygulayabilir, onları denetleyebilir ya da taşeronluğu kaldırabilir. Ama bunların hiç birini yapmıyor ve yapmayacak da.

Bu nedenle bu süslü cümlelere inanıp haklarımızın elimizden alınmasına izin vermeyelim. Kıdem tazminatı bizlerin iş güvencesidir. Kıdem tazminatımıza sahip çıkalım. ■

Örgütlü Olalım, Kıdem Tazminatımızı Gasp Ettirmeyelim

■ Ankara'dan sağlık işçisi

AKP iktidara geldiği günden beri işçi sınıfının haklarına hep saldırdı. Bu haklardan biri de kıdem tazminatı. Oysa kıdem tazminatı işçinin iş güvencesi ve de yıpranma payıdır. İşsiz kaldığında işçinin iş bulana kadar kendisini geçindirdiği paradır. Hükümet neden mi kıdem tazminatını bir fona devretmek istiyor? Çünkü kıdem tazminatı bir fona devredilince patron istediği işçiyi istediği zaman işten çıkarabilecek. AKP, kıdem fonunu süslü sözlerle anlatıyor. Gerçeklerin üstünü kapatmak istiyor. Hükümet bu fonla kıdem tazminatı alamayan işçilerin de, üstelik bir gün bile çalışsalar, tazminat alabileceğini söylüyor. Mademki hükümet işçilerin iyiliğini istiyor, o zaman taşeronluk sistemini kaldırsın ya da kıdem hakkına el koyan patronlardan hesap sorsun! Ama biliyoruz ki hükümet ve

patronlar işbirliği içerisinde.

Hükümet, fonun devlet güvencesi altında olacağını ileri sürüyor. Hal böyle olunca insanın aklına şu soru geliyor: Kıdem, bundan önce devlet güvencesinde değil de kimin güvencesi altında idi? Bu çelişkileri görmek çok zor değil. AKP iktidara geldiğinden beri Türkiye, 3-5 kat büyüdü, doğru. Ama patronlar 5-10 kat büyüdü, dolar milyarderleri 3'ten 31'e çıktı, işçilerse yoksullaştı. İşsizlik oranı arttı, taşeronluk sistemi yaygınlaştırıldı, zamlarla birlikte asgari ücretin alım gücü iyice azaldı, zenginle fakir arasındaki uçurum arttı. Bizim bu gerçeklerden bir ders çıkarmamız lazım. Hükümet sadece patronların yüzünü güldürüyor, işçilerin değil. Bugüne kadar işçi ve emekçilere iyi bir şey sunulmadı ki bundan sonra sunulsun. Bizim bu yalanlara kanmamamız gerek.

Patronlar, işçilerin solğunu enselerinde hissetmedikçe bu tür saldırılar hep devam edecektir. Bütün bu baskı ve zorluklara dur demenin yolu bilinçlenmekten, birlikte mücadele etmekten geçiyor. ■

İşçi Kadınlar Kıdem Fonuna Hayır Diyor!

■ Gebze'den bir kadın işçi

Kıdem tazminatının fona devredilmeye çalışıldığı bu günlerde ÜİD-DER'li bir kadın işçi olarak yemekte, serviste, fabrikaya giriş çıkış saatlerinde her fırsatta arkadaşlarla kıdem tazminatı üzerine sohbet ediyorum. İlk başlarda kıdem tazminatının fona devrinin iyi bir şey olduğunu düşünen bazı arkadaşlar yok değildi. Fakat ÜİD DER'in sitesinde çıkan mektuplar ve yazılarda olduğu gibi, işçi sınıfının penceresinden kıdem tazminatının ne olduğunu ve ne yapılmak istendiğini anlattığımda "iyi bir şey" diyenlerin de aslında bizler için hiç de iyi bir şey olmadığını anladığını gördüm. Bu sohbetleri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Güliden Abla: 20 senedir bu fabrikada çalışıyorum. Burada işe başladığımda gencecik bir kadındım. Şimdi yaşlandım, hastalık mı ne arasan var. Ama 20 yıllık tazminatım içeride olduğu için patron beni işten atamıyor, yoksa bir gün bırakmaz. Dışarıda iş bulamayan bir dünya gencecik insan var. Birisi de benim büyük oğlum. Aylardır iş bulamadı. Küçük oğlum da 5 yıldır benimle aynı yerde çalışıyor. Kıdem tazminatını fona devredecekler ya, diyelim ki benim emekliliğim yakın, ben alırım tazminatımı, yeni yasa bana dokunmaz. Ya çocuğum, peki onun çocukları, onlara ne olacak?

Nalân Abla: 13 yıldır bu fabrikanın kölesiyim. Çürüdüm burada, 30 yaşındaydım işe başladığımda. Çocuğumun büyümesini göremedim. Komşularda, nenesinde büyüdü çocuğum. Kıdem tazminatı fona gidecekmiş. Ne fonu, patrona kalacak patrona! Ben bunlara bırakır mıyım paramı? Benim param o, benim hakkım!

Özge Abla: Geçen gün 100 lirayla pazara gittim. Her şey ateş pahası, doğru düzgün bir şey alamadan döndüm eve. Asgari ücrete bir zam yaptılar iki sene önce, zammın üstüne iyice borç batağına girdik. Her şey ateş pahası oldu. Herkes sıkıntılı, herkes mutsuz, herkes borçlu. Şimdi de çıkarmışlar kıdem tazminatını fona aktaracağız. Herkes kıdem tazminatı alsın. Bizi o kadar düşünüyorlarsa geçinebileceğimiz bir maaş versinler bize. Biz kıdem

tazminatımızı almayı biliriz.

Esin: Önceden babam tek başına çalışır, evin ihtiyaçlarını karşılar, bizi okuturdu. Her hafta et alırdı eve. Şimdi babam, ben, ağabeyim çalışıyoruz ama kendimize bakamıyoruz. Okudum, üniversite bitirdim, ama asgari ücretle böyle gece gündüz çalışacağımı hiç hayal etmemiştim. Okulda bize gerçek hayatın ne olduğunu hiç öğretilmediler. 1400 lirayla nasıl yaşanacağını hiç anlatmadılar. Kıdem tazminatının ne olduğunu söylemediler, bizi gerçek yaşamdan uzak hayal dünyasında gezen insanlar yaptılar. Ruhumuza duyurmadıkları haklarımızı şimdi elimizden almak istiyorlar.

Kezban: Kıdem tazminatını fona devredeceklermiş. Çok güzel reklam yapıyorlar ama aslı hiçte öyle görünmüyor. Kıdem tazminatı patronun elini kolunu bağlayan bir şeydir. Kafasına göre işçi atamaz kıdem tazminatı olduğunda. Ama fona devredilirse diğer fonların başına ne geldiyse bunun da aynı olacak. Daha da kötüsü biz kadınları bekliyor. Yarın öbür gün benim çocuğum olacak diyelim, patron beni hamile halimle neden çalıştırsın? Tazminat ödeme derdi olmayınca hemen koyar kapının önüne.

Ayla Abla: Ben emekliyim. Ama geçim derdi, borçlar dinlenmeye çekilmeye müsaade etmiyor. Şimdi bir de kıdem tazminatını kaldırtmak istiyorlar. Kıdem tazminatı sadece para demek değil ki. O bizim hakkımız, ama onu da ortadan kaldırıp işçileri iyice köleleştirmek istiyorlar. Allah aşkına bir de emeklilik yaşını 65'e yükseltiyorlar. İnsan 65 yaşına kadar nasıl gelir işe, bastonla mı gelecek? Onu da geçtim birçok fabrika yaş sınırı koymuş, kimisi 30 yaş üstünü bile kabul etmiyor artık. Ne yiyecek ne içecek bu insanlar, nasıl yaşayacaklar, nerede çalışacaklar da emekli olup fondan kıdem tazminatlarını alacaklar? Fon işi çok iyi bir şey olsaydı zaten referandumdan önce önümüze koyarlardı. Onlar işini iyi biliyorlar ama daha işçilerin tokadını yemediler...

Kadın işçiler olarak kıdem tazminatının fona devredilmesine izin vermiyoruz. ■

İş Güvenliği Kanun Taslağı:

“Ölümler Artsın!”

■ Bir grup iş güvenliği uzmanı

Bir süredir zeytinliklerin talan edilmek istenmesiyle gündeme gelen Üretim Reform Paketi Kanun Taslağına iş güvenliği ile ilgili maddeler de eklendi. Çıkarılmak istenen yasa, iş cinayetlerinin artmasına yol açacak düzenlemeleri de içeriyor.

İş Sağlığı ve Güvenliği Yasasının tamamının, 1 Temmuz 2017 yılında tüm işyerlerinde yürürlüğe girmesi gerekiyor. 1 Temmuz'a kısa bir süre kala çıkartılmak istenen yasayla, iş güvenliği yasının uygulanmayan maddeleri 3. kez ertelenmiş olacak. Geçtiğimiz haftalarda komisyondan geçen yasa taslağı ile AKP hükümetinin işçi sağlığı ve işçi güvenliği konusunda patronlardan yana tutum aldığını bir kez daha görmüş olduk.

Ertelenmek istenen İSG kanununun mevcut halinde, 10'dan az işçi çalıştıran az tehlikeli işyerlerinde “işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç” iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri işveren veya işveren vekili tarafından yürütülüyor. AKP'li vekillerin hazırladığı tasarıda ise “10'dan az” ifadesi “50'den” az olarak değiştiriliyor. Buna göre:

1) 10'dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için işe giriş ve periyodik muayeneler ile tetkikler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin işverenler veya işveren vekilleri tarafından gerekli eğitim alınması koşuluyla yürütülebilmesine olanak tanıyan maddede yapılacak düzenleme ile **10'dan az ibaresi 50'den az olarak değiştirilmek isteniyor.**

2) Yürürlükteki Kanuna göre, 10'dan az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri, çalışanları için sağlık raporlarını aile hekimleri ve kamu sağlık hizmet sunucularından alabilmektedir. Yapılacak düzenleme ile **10'dan az ibaresi 50'den az olarak değiştirilmek isteniyor.**

3) Ayrıca, 10'dan az çalışanı olan az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için yönetmelik çıkarma yetkisi, yapılan diğer değişikliklere uyum sağlanması bakımından **50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerini de kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmesi amaçlanıyor.**

Maddeleri incelediğimizde 50'nin altında işçi çalıştıran az tehlikeli işyerlerinde patronlar, eğitim olarak iş güvenliği uzmanlığı görevini bizzat kendileri yürütebilecek veya vekilleri yürütebilecek. Böylece patron iş güvenliği uzmanı çalıştırma yükümlülüğünden kurtulmuş olacak. Mevcut yasanın uygulamasında bile iş güvenliği uzmanlarına işyerlerinde alınması gereken önlemleri aldırılmayan, gerekli güvenlik önlemlerini masraf olarak gören patronlar, yetkiyi kendileri aldıklarında neler olur acaba?

Yine aynı şekilde 50'nin altında çalışanı bulunan az tehlikeli işyerlerinde sağlık hizmetleri aile hekimlerince yapılabilecek. Çalışma ortamlarını gözetleme görevini yapacak olan hekimler işyerlerinde bulunmayacak. **Böylece meslek hastalıklarının önü daha da açılmış olacak.**

Çıkarılmaya çalışılan bu yasa tasarısı göz göre göre işçi ölümlerinin artmasına neden olacaktır. Diğer taraftan ise patronlar için tam bir kıyak! Yani, AKP hükümetinin derdi işçilerin hayatları değil patronların çıkarlarıdır. Her zamanki gibi... 2016'da en az 1970 işçi hayatını kaybetti. 2017 yılının ilk 5 ayında ise en az 741 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi.

İş cinayetlerinde Avrupa birincisi olduğumuz gerçeği ortadayken ve her ay ortalama 150 işçi iş cinayetlerinde hayatını kaybederken, iş cinayetlerini azaltmaya yönelik yasalar erteleniyor. AKP hükümetinin işçileri düşünmeyeceği aşikârdır. Bu durumu değiştirecek olan işçilerin ortak mücadelesidir. İşçi sağlığı ve güvenliği ertelenemez! ■

Grev ve Direniş Alanlarından

DİSK-İstanbul

Mutlu Akü işçileri

Form Ambalaj işçileri

Şişecam işçileri

DİSK: Kıdem tazminatına dokunma!

DİSK, kıdem tazminatının fona aktarılması gasp edilmek istenmesine karşı 7 Haziranda Türkiye'nin pek çok bölgesinde eş zamanlı eylemler gerçekleştirdi. İstanbul, Ankara, İzmir, Edirne, Antalya, Adana gibi büyük kentlerde gerçekleştirilen eylemlerde, kıdem tazminatının işçilerin iş güvenliği olduğu ve DİSK'in sonuna kadar kıdem tazminatına sahip çıkacağı dile getirildi. Ankara'da Çalışma Bakanlığı, İstanbul'da ise Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü önünde basın açıklamaları gerçekleştirildi.

Mutlu Akü'de işçiler grevde

İstanbul Tuzla'da bulunan Mutlu Akü'de işçiler 13 Haziranda greve çıktılar. Petrol-İş Sendikası ile işveren arasında 6 ay süren toplu iş sözleşmesi görüşmelerinden bir sonuç çıkmaması üzerine işçiler "grev" dedi. 600 işçi, ücretlere brüt 506 lira zam, kıdeme her yıl için 10 lira zam ve hafta tatilini belirsizleştiren 4'lü vardiya sistemi dayatmasının geri çekilmesini talep ediyor. Mutlu Akü işçileri, talepleri kabul edilene kadar grevi sürdüreceklerini ifade ediyorlar.

Form Ambalaj'da grev devam ediyor

İzmir'in Torbalı ilçesine bağlı Ayrancılar'da bulunan Form Ambalaj fabrikasında işçiler, 24 Mayıs'ta greve çıktılar. Türk-İş'e bağlı Selüloz-İş Sendikası ile patron arasında yapılan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamadı. Görüşmeler sırasında patronun 3 yıllık sözleşme teklifini geri çektiği ve 2 yıllık olması konusunda anlaşma sağlandığı ancak ücret, fazla çalışma ücreti ve ikramiye konusunda ihtilafın devam ettiği ifade ediliyor. Patronun düşük ücret dayatması yap-

tığı fabrikada ücretler asgari ücret civarında. İşçilerin talepleri ise şöyle:

- Ücret adaletsizliğinin ortadan kaldırılması ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi,
- Ücretlere 450'şer lira seyyanen zam,
- Fazla mesai ücretlerinin %100 arttırılması,
- 35 gün olan ikramiyelerin ilk yıl 70 güne ikinci yıl 80 güne çıkarılması.

Bir açıklama yapan Selüloz-İş, ikramiyeler ve fazla mesai konusundaki taleplerinde önemli adımlar atıldığını ama ücret konusunda patronun düşük zam dayatmasına devam ettiğini belirtti. 24 Mayıs'tan bu yana grevde olan işçileri emek örgütleri ve sendikalar dayanışma ziyaretleriyle yalnız bırakmıyor.

Grevin yasaklandığı Şişecam'da eylemlerin ardından anlaşma sağlandı

Kristal-İş Sendikasının örgütlü olduğu Şişecam fabrikalarında toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamadı ve grev kararı alındı. Ancak grev, patronun imdadına koşan AKP hükümeti tarafından yasaklandı. Grev yasağını tanımadıklarını ifade eden Şişecam işçileri, bütün fabrikalarda üretimi her gün 1,5 saat durdurarak ve işyerini terk etmeyerek tepkilerini gösterdiler. Gün geçtikçe işçilerin eylemlerini yoğunlaştırmaları üzerine, 13 günün ardından Şişecam yönetimi sendika ile masaya oturmak zorunda kaldı. 8 Haziranda imzalanan 2 yıllık toplu iş sözleşmesi ile ilgili olarak açıklama yapan Kristal-İş Sendikası, sosyal haklarda %19-20 bandında kazanımlar sağlandığını, dördümlü paketin %14,1 zamlı 5710 liraya yükseldiğini, düşük ücretli işçilere iyileştirme yapıldığını ve toplamda seyyanen ortalama %16,3 zam oranıyla, 1,92 lira zam alındığını

belirtti. İşçiler, grev yasağına rağmen eylemlere devam etmelerini ve patronun üç yıllık sözleşme dayatmasını kabul etmemelerini en önemli kazanım olarak değerlendiriyorlar.

İzmir'de AKG Termo Teknik'te sendika düşmanlığı

İzmir Kemalpaşa'daki Organize Sanayi Bölgesinde bulunan AKG Termo Teknik Sistemleri fabrikasında işçiler Birleşik Metal-İş Sendikasında örgütlendiler. İşçilerin birlik olmasını hazmedemeyen patron, işten çıkarma saldırısına girişti. "İşçileri işverene karşı kıskırtmak, fazla mesaiye kalmamak" gibi uyduruk gerekçelerle 26 Mayıs'ta 8 işçiyi, 13 Haziranda ise 17 işçiyi daha işten çıkardı. İşten çıkarılan işçiler fabrikanın önünde direnişe geçtiler. Sendika düşmanı patron, bir yandan sendikalı işçileri işten çıkarırken, bir yandan da İŞKUR üzerinden 25 işçiye işbaşı yaptırdı. Fabrikada çalışmaya devam eden işçilerin üzerindeki baskıların arttığı, direnişçi işçilerle ilişkiler kurlmaları halinde işten atılmakla tehdit edildikleri ifade ediliyor. Direnişçi işçiler, sendikal hakları tanınana dek kapının önündeki direnişi sürdüreceklerini belirtiyorlar.

Diam Vitrin'de işçiler direnişte

Tuzla'da bulunan Diam Vitrin fabrikası işçilerinin Birleşik Metal-İş Sendikasına üye olması üzerine patron, 12 Mayıs'ta 5 işçiyi işten çıkardı. Diam işçileri atılan işçilere sahip çıktı ve yapılan eylemlerin sonucunda yönetim işçilerle görüşmeyi kabul etti. Ancak yönetim, verdiği sözü tutmayarak 10 işçiyi daha 'performans düşüklüğü' gerekçesiyle işten çıkardı. Bunun üzerine işçiler 7 Haziranda üretimi durdurdu ve direnişe geçti. İşçilerin işten çıkarılmalarına tepkisi devam ederken, 15 Haziran gecesi patron cep telefonlarına gönderdiği mesajla 76 işçiyi daha topluca işten çıkardı. Diam işçileri fabrika önündeki direnişlerini sürdürüyorlar.

Mefar İlaç'ta grev yasaklandı

Şişecam'ın ardından Mefar İlaç'ta da grev, erteleme adı altında yasaklandı. AKP hükümeti bir kez daha patronun tutumunu alarak işçilerin toplu pazarlık hakkını gasp etti. Mefar'daki grev "genel sağlığı bozucu nitelikte" olduğu gerekçesiyle yasaklandı. Petrol-İş Sendikasının örgütlü olduğu fabrikada TİS görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine 18 Mayıs'ta grev kararı asılmış, 20 Haziranda greve çıkılacağı duyurulmuştu. Hükümetin yasaklama kararını yazılı bir açıklamayla protesto eden Petrol-İş Sendikası Merkez Yönetim Kurulu, grevin 'genel sağlığı bozucu nitelikte' olması gerekçesiyle yasaklanmasına tepki gösterdi. OHAL döneminde, kıdem tazminatı gibi temel hakların tırpanlanması dâhil patronlara her türlü teşvik ve desteğin sunulduğu, işçilerin hak mücadelesinin engellendiği vurgulandı.

TÜMTİS'ten DHL Express'te basın açıklaması

DHL Express yönetimi, 9 Haziranda 2 işçiyi işten çıkardı. DHL yönetimi, işyerinde örgütlenen ve yetki alan TÜMTİS'i etkisiz hale getirmeye çalışıyor. DHL Express'in İstanbul-Yenibosna'daki merkezi önünde işten çıkarılmaları protesto eden TÜMTİS, burada bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Basın açıklamasını okuyan TÜMTİS İstanbul 1 Nolu Şube Başkanı Ersin Türkmen, patronun yasal boşlukları kullanıp itirazda bulunarak toplu sözleşme masasından kaçtığını, baskı ve tehditlerle işçileri sendikadan vazgeçirmeye çalıştığını dile getirdi. Atılan işçilerin geri alınması ve sendikadan istifa etmeleri için uygulanan baskılara son verilmesi için çağrıda bulunan Türkmen, "aksi halde DHL Lojistik'te yürüttüğümüz 476 günlük direnişimizi ve mücadelemizi DHL Express'te de tekrarlamaktan, meşru ve demokratik haklarımızı kullanmaktan imtina etmeyeceğiz" dedi. ■

AKG işçileri

DİAM işçileri

Mefar işçileri

DHL işçileri

Dünyadan İşçi Mücadeleleri

Fas'ta "iş ve adalet" eylemleri

Tunuslu Muhammed Buazizi, 2010'da, seyyar meyve-sebze tezgâhına el konulmasını kendini yakarak protesto etmiş ve bu olay önce tüm ülkeyi ardından Kuzey Afrika ve Ortadoğu'yu sarsan protesto gösterilerine yol açmıştı. Geçtiğimiz yıl Ekim ayında ise Fas'ta 31 yaşındaki Muhsin Fikri isimli bir balıkçı, polisin çöp kamyonuna attığı balıkların kurtarmak isterken kamyonun presine sıkışarak hayatını kaybetti. Bu feci olayla Faslı emekçilerin öfkesi sokaklara taşdı, eylemler aylarca sürdü.

2011 ve 2016 seçimlerinde ülkede İslamcı Adalet ve Kalkınma Partisi liderliğinde koalisyon hükümetleri kuruldu. Adalet ve Kalkınma Partisi yoksul halka pek çok vaatle bulundu. Ancak vaatler boş laftan öteye gitmedi, Muhsin Fikri'nin ölümü işsizlik oranının çok yüksek olduğu Fas'ta bardağı taşıran son damla oldu ve kitleleri sokağa döktü. Emekçiler, hükümeti yolsuzluk yapmakla ve baskıları artırmakla suçluyor.

Fas'ın kuzeyindeki Rif'e bağlı El Huseyma'da başlayan eylemler, başkent Rabat ve Kazablanka'ya da yayıldı. Hareketin liderlerinden Zefzafi'nin 31 Mayıs'ta tutuklanması protestoların daha da yayılmasına neden oldu. 31 Mayıs Çarşamba gecesi, on binlerce protestocu Fas'ın en büyük şehri Kazablanka sokaklarını doldurdu. Sendikaların düzenlediği bu eylemde, "Hepimiz Nasser Zefzafi'yiz" ve "Yozlaşmış Devlet" sloganları atan protestocular, "Bizi Tutuklayın, Hepimiz Eylemcileriz" gibi birçok pankartla öfkelerini dile getirdiler.

15-29 yaş arası gençlerin neredeyse yarısının işsiz olduğu Fas'ta emekçiler; işsizlik sorununa çözüm bulunmasını, ekonomik refah düzeyinin yükseltilmesini, ücretlerin artırılmasını ve sosyal hakların iyileştirilmesini talep ediyorlar.

Kolombiya'da kitlesel eylemler ve grevler

İşçi sınıfı için yaşam standartlarının son derece kötü olduğu Kolombiya'da işçiler, çeşitli eylem ve grevlerle mücadeleyi yükseltiyorlar. Başkent Bogota'da 11 Haziran Pazar günü, yaklaşık 60 bin grevci öğretmenin başını çektiği geniş katılımlı bir protesto yürüyüşü gerçekleştirildi. On binlerce emekçi ve öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen

şen yürüyüş, 8 milyon nüfuslu kentte yüksek ses getirdi. Eyleme halen grevde olan tarım işçileri de katıldılar.

11 Mayıs'ta greve çıkan öğretmenler, hükümetin seçim vaadi olan sağlık hizmetinin iyileştirilmesini ve ücretlerin artırılmasını talep ediyorlar. Eyleme başkent dışından da binlerce emekçi katıldı. Talepleri kabul edilene kadar mücadeleye devam edeceklerini duyuran işçi-emekçileri polis, şiddet kullanarak durdurmaya çalışıyor.

Ülkenin en önemli liman kenti Buenaventura'da ise 15 Mayıs'ta yolsuzluğa ve işsizliğe karşı başlayan grev ve gösteriler, hükümet tarafından hazırlanan bir düzenleme

sonucunda anlaşmayla bitti.

Kolombiya ekonomisine her yıl 1,8 milyar dolarlık gelir getiren liman şehrinde eğitim, sağlık, ulaşım, gibi en temel ihtiyaçlar karşılanmıyor. %60'ın üzerinde işsizliğin olduğu kentte, toplumun büyük bir bölümü yoksulluk sınırında, %10'u ise doğrudan açlık koşullarında yaşıyor. Nüfusun yarısından fazlasının temiz içme suyuna bile erişimi yok. Yoksul halk, uyuşturucu çetelerinin şehirde cirit atmasını ve yerel yönetimin yolsuzluklarını artık kabul etmediklerini belirtiyor. Sefalet içinde yaşamak zorunda bırakılan emekçiler, yaşam koşullarının düzeltilmesini talep ediyor. Şehrin neredeyse tamamının sokaklara döküldüğü eylemlere, liman işçilerinin desteği ise büyük önem taşıyor. Liman işçilerinin grevi, hükümet için ciddi bir baskınca dönüştü.

Devletin polis gücünü azgınca kullanmasına rağmen eylemler ve grev devam etti. Grevin 22. gününde hükümet konut, altyapı, eğitim, sağlık gibi en temel kamu hiz-

metleri için 517 milyon dolarlık yatırım anlaşması hazırlandı. Anlaşmanın kabul edilmesiyle birlikte grev ve eylemler sonlandırıldı. Kazanan işçi-emekçiler oldu.

İsraili emekçilerden barış talebi

İsraili emekçiler 27 Mayıs'ta düzenledikleri eylemle İsrail devletinin on yıllardır sürdürdüğü Doğu Kudüs işgaline "Artık yeter!" dedi. Barış Şimdi Platformu'nun çağrısıyla İsrail'in başkenti Tel Aviv'de gerçekleştirilen mitingde binlerce emekçi katıldı. "Umudu Geri Getireceğiz/İki Devlet Tek Umut" şiarıyla gerçekleşen mitingde "Yeter, hemen şimdi barış istiyoruz!" yazılı dövizler taşındı. İsrail Başbakanı Netanyahu'nun Filistinlilere yönelik insanlık dışı uygulamaları protesto edildi.

Mitingde yapılan konuşmalarda İsrail'in insanları baskı yoluyla yöneten zorba bir devlet olduğu ifade edildi.

Taşeron çalışma, özel istihdam büroları gibi yöntemlerle bu mekanizmayı işletiyor, ücretleri daha da düşürüp yıllık izin, kıdem tazminatı gibi hakları yok ediyorlar. Fakat patronlar artık bunlarla da yetinmiyor. İngiltere'de uygulanan "sıfır saat sözleşmesi" esnek çalışmanın en uç örneklerinden biri ve taşeron sistemini bile aratıyor!

Bu uygulamada işçilere ücretin ve çalışma saatlerinin yazmadığı bir sözleşme imzalatılıyor. Bu sistemde çalışan işçiler, ihtiyaç duyulan zamanlarda işyerine çağrılıyor. İşyerinin yoğunluğuna bağlı olarak çalışma günleri ve saatleri belirleniyor. Ancak işçi belirlenen günde işe gittiğinde "bugün yoğun değil, evine dönebilirsin" denilebiliyor. Ya da çalışma günü olmadığı halde "şu an işler çok yoğun" denilerek işe çağrılabilir. Bu sözleşmeyle çalıştırılan işçilerin ne belli bir ücret garantisi, ne belli bir saat çalışma garantisi ne de iş güvencesi var. İşçi işe çağrılıp çağrılmayacağını,

Böyle bir devlet altında yaşamak istemediğini belirten İsraililer, Filistin devletinin kurulması ve işgalin bir an önce son bulması için mücadele edeceklerini duyurdular. İşgalci devlete karşı içeride yapılacak baskının önemini altını çizdiler. Baskıların arttığı, haksız savaşların sürdüğü bir dönemde "Artık barış istiyoruz" diyen emekçilerin sesi, milliyetçilik zehrine kapılmış tüm emekçiler için anlamlı bir örnek oluşturuyor. "Filistin halkına yapılan zulüm son bulsun ve barış içinde yaşayalım" diyen emekçiler, ezilen tüm halklara yönelik doğru tutumun ne olması gerektiğini gösteriyorlar.

İngiltere'de sıfır saat sözleşmesine tepki

Tüm dünyada işçilere farklı biçimler altında esnek ve güvencesiz çalışma dayatılıyor. Patronlar sınıfı, işçileri daha uzun saatlerle ve daha ucuza çalıştırmak istiyor.

mayacağını, ne zaman çağrılacağını, çalışırken daha ne kadar süre çalışacağını bilmiyor. Bu sebeple işçilerin çoğu aynı anda farklı işlerde çalışmak zorunda kalıyor. Sözleşmenin içeriği işçilerin işsizlik maaşından yararlanmasını da engelliyor. İşçiler adeta bir cenderenin içine kısırlıyor. İngiltere'de özellikle hizmet sektöründe yaygınlaşan bu sistemde çalışanların sayısı son bir yılda %13 oranında arttı ve bir milyona ulaştı.

İşçiler, patronların kârına kâr katan bu sistemin kaldırılmasını istiyor. 8 Haziranda erken seçime giden ülkede halkın %70'i bu uygulamanın derhal kaldırılmasını istiyordu. Sıfır saat sözleşmesini kaldıracığını vaat eden Jeremy Corbyn liderliğindeki İşçi Partisi, seçimlerde büyük bir başarı elde etti. Bu vaatlere karşı çıkan Muhafazakâr Parti Lideri Theresa May ise, seçimlerde birinci olsa da hükümet kurma yetkisini kaybetti. Artan saldırılar, İngiltere işçi sınıfının örgütlenme ihtiyacını bir kez daha ortaya koyuyor. ■

15-16 Haziran'da Emekçi Kadınlar

1970 yılının 16 Haziran sabahı, günlerden Salı. Polis telsizlerinden şu bilgiler veriliyor: “Levent ve çevresindeki bütün fabrikalardaki çalışan işçiler işi bıraktı, efendim. Hepsi kapılardan çıkıyor, efendim... Bazılarının ellerinde sopalara takılmış kartonlar var... Yazıları okuyamıyorum... Şimdi birisini seçebildim, efendim. ‘Sendikamız anamız, feda olsun canımız’ yazıyor... Evet, anaları sendikaymış efendim. Birisinde ‘Demirel istifa’ yazılı... Hepsi Tekfen Fabrikasına doğru yürüyor efendim...” “... Hayır ellerinde bir şey yok. Bazılarının elinde sopa var, pankart astıkları sopa gibi şeyler efendim. Kadın işçiler öne geçti, efendim.”

O sabah yürüyüşe, kadın işçilerin yoğun olduğu Levent ve çevresindeki fabrikalardan akın akın işçi katılıyor. Bir önceki günden de çok işçi vardı yürüyüşte. Hele kadın işçilerin sayısı iyice artmıştı. Ağır baskı ve sessizlikle geçen uzun yılların ardından, 1960’larda buz kırılmış, yol açılmıştı. 16 Haziran, tam on yıldır yükselişte olan işçi hareketinin yakaladığı bir doruktu. Bu tarih, Türkiye’deki emekçi kadınların da mücadelede o güne dek ulaştığı en yüksek zirveydi.

1970 Haziranına gelinceye kadar işçiler fabrikalarda iyice güçlenmişlerdi. Kıpır kıpırdı işçiler ve patronlar sınıfına karşı örgütlüydüler. DİSK ve onun belkemiği Maden-İş Sendikasında örgütlü metal işçileri, patronlar sınıfına karşı her yerde mücadele etmekte ve söke söke haklarını almaktaydılar. O yıl Haziran ayı çok daha sıcak geçecekti. Fabrikalar gürül gürül, makineler tıkr tıkr işlemekte, işçiler kadın, erkek durmadan çalışmaktadır ama patronlar sınıfı huzursuzdur. Çünkü açgözlülikle sömürdükleri, insan yerine koymadıkları işçilerin öfkesi iyice büyümektedir. Patronlar enselerinde işçilerin soluklarını hissetmekte, servetlerini kaybetmekten ölesiye korkmaktadırlar.

Dönemin sermaye iktidarı, işçi sınıfının bu gücünü kırmak için onun birliğini dağıtmaya karar verdi. Patronlar ve hükümet, DİSK’e karşı saldırıya geçti. DİSK’i etkisiz hale getirmek için yasa çıkarmaya kalkıştı. İşçilerin örgütünü

yok etmeden sömürüyü rahatça devam ettiremeyeceklerinin farkındaydılar. Ama işçi sınıfı buna boyun eğmedi ve 15-16 Haziran günlerinde İstanbul ve Kocaeli’nde yer yerinden oynadı. İşte o sıcak günlerde kadın işçiler de cesurca mücadelenin ön saflarında yer aldılar.

O güne kadar kadın işçiler talepleri için birlikte mücadele etmişlerdi. Grevlerde, dayanışma komitelerinde hep yana yana olmuş, omuz omuza vermişlerdi. Yükselen işçi hareketi tüm toplumu etkilemiş, emekçi kadınlar da giderek daha etkili biçimde mücadele içinde yer almışlardı. O yıllarda başını DİSK Maden-İş’in çektiği grev ve fabrika işgalleri artarken, emekçi kadınlar ise bu mücadelelerin başarıya ulaşması için **grev ve dayanışma komitelerinde** yer almaya başlıyorlardı. Grev ve direniş alanlarına ziyaretler örgütleyiyor, işçilere destek sunuyorlardı.

1970’ler boyunca çok daha fazla sayıda emekçi kadın, İlerici Kadınlar Derneği (İKD) gibi mücadele örgütlerinin çatısı altında bir araya gelmeye devam etti. Maden-İş’in örgütlü olduğu fabrikalar başta olmak üzere, işçi eğitimlerine katılan kadın sayısı arttı. Mücadeleye katılan kadınlar bir yandan sınıf bilinciyle donanırlarken bir yandan da bunu işçi mahallelerine taşıdılar. Okuma-yazma bilmeyen emekçi kadınlara okuma-yazma öğretiler. Her bir grev ve direniş alanını kendi mücadele alanları yaptılar. Oralara ziyaretler örgütlediler, dayanışma ağları kurdular. Çalışan kadınların en yakıcı ihtiyaçlarından biri olan kreş hakkı için kampanyalar örgütlediler. Eşit işe eşit ücret mücadelesi verdiler. Patronlar sınıfının kadını yok sayan, gerici propagandasına karşı durdular. İşçi sınıfına yönelik faşist saldırılara karşı mücadele bayrağı açtılar. Yani sadece sendikal hak ve çıkarları için değil, daha güzel bir dünya, eşit ve özgür bir gelecek için de korkusuzca ileri atıldılar.

O günlerin mücadelelerinden ders çıkarıp, bu günden gelecek günlere hazırlık yapmak gerek. 15-16 Haziranı var eden ve 1970’lerdeki mücadeleleri örgütleyen emekçi kadınların bize bıraktığı mirasa sahip çıkalım. ■

Daha Fazlası Mümkün!

Bu kötü gidişatı durdurmak, toplu iş sözleşmelerini hak kazanılmasıyla bağtılamak için ne yapmalıyız? İşçilerin verdiği mücadeleler "hak verilmez, alınır" fikriyle ilerlerse kazanıma dönüşür. İlk adım işyerinde bütün işçilerin sözleşmeye dâhil edilmesidir. İşçiler işyerlerinden, yani tabandan örgütlenmeye başlayarak sözleşmeye sahip çıkmalıdırlar.

Gıda işkolunda bir fabrikada toplu iş sözleşmesi hazırlığı yapan işçiler, ücret ve çalışma koşulları hakkında bir taslak hazırlarlar. 800 lira ücret zammı, sene başına 20 lira kıdem zammı ve sosyal haklarda %20 oranında iyileştirme isteyen işçilere ilk itiraz temsilcilerden gelir. Temsilciler son derece kararlı bir şekilde "patron bu parayı vermez" der. İkinci itirazı sendika yönetimi yapar. Ülkenin içinde bulunduğu durum, döviz kurunun yükselmesi, kriz, işsizlik gibi gerekçeleri öne süren sendika yönetimi, talepleri üçte bir oranında aşağıya çeker. İki yıl için gerçekleştirilen sözleşmede gerçekte patronların belirlediği zam oranları kabul edilmiş, sözleşmenin ikinci yılıysa enflasyon oranına mahkûm edilmiş olur. Elbette bu örnek sadece gıda sektöründe değil neredeyse her sendikalı işyerinde geçerli.

Sendika yönetimleri ve kimi temsilciler TİS hazırlığına patronların "verebileceği", "mantıklı", "gerçekçi" rakamlarla hazırlanıyorlar. İşçilere daha fazlasını talep etmenin ülkenin, sektörün ve işyerinin içinde bulunduğu durum gerekçesiyle mümkün olmadığını söylüyorlar. Oysaki bugün işçilerin aldığı ücret çoğunlukla açlık sınırının altında seyretmekte ve yoksulluk sınırının altında kalmaktadır. Sendikacılar asgari ücretin biraz üstünde ücret almayı, kimi sosyal haklara sahip olmayı övünç kaynağı olarak görüyorlar.

Sendika yönetimlerine sinen bu pasif, uzlaşmacı tutum kendiliğinden ortaya çıkmamıştır. En belirleyici faktör; sosyalist öncü işçileri sendika yönetimlerinden, hatta işyerlerinden söküp atan 12 Eylül darbesi olmuştur. Sendika yönetimleri yasak ve kovuşturmalara sermaye yanlısı kişi ve anlayışlara sonuna kadar açılmıştır. Sendikalar bu yapıyı muhafaza etmek için delegeleri, temsilcileri ve şube başkanlarını genel merkezin istediği doğrultuda, sorun çıkarmayacak, söz dinleyecek kişilerden seçerek sağlam bir bürokratik mekanizma inşa etmişlerdir. Sendika-

ların işleyişi bugün hem sermayenin hem de hükümetin istediği bir yön almış; işçi, itaatkâr, kanaatkâr ve cefakâr olmaya zorlanmıştır. Sendikalara hâkim olan işleyiş mevcut durumu korumak, olmuyorsa ödün vermeye devam etmektir. Bu uğursuz gidişat Türk Metal'de fazlasıyla örnek bulmaktadır: TİS'lerin üç yıla çıkartılması, işçilerin onayı olmadan hazırlanıp sonlandırılması, esnek çalışma, temsilcilerin tepeden belirlenmesi, itiraz eden işçilerin kara listeye alınması ve daha nice... .

Toplu sözleşme işçilerin ücretini, çalışma koşullarını, sosyal haklarını belirler. Toplu iş sözleşmelerinde işçiler patronların yıl boyunca ne kazandığını, ne kadar üretim yapıldığını, patronun sermayesinin ne olduğunu bilmezler. Patronların kazançları sır gibi saklanır. Patronun mali durumu sözleşmeye konu olmaz, sözleşme patronların daha en baştan oluşturdukları "zarar ediyoruz" senaryosu üzerinden ilerler. Patronlar, işçilerin bekledikleri parasal artışı her seferinde sonraki sözleşmeye havale ederler.

Bugün birçok sektörde toplu sözleşmeler, saat ücretlerine yapılacak kuruşluk zamlar üzerinden hesaplanıyor. Alınan zam enflasyon, vergiler, kira ve hayat pahalılığı karşısında eriyip gidiyor. Geriye aylık masrafların karşılanması için yapılan ek mesailer ve masrafları olabildiğince kısmak kalıyor.

Bu kötü gidişatı durdurmak, toplu iş sözleşmelerini hak kazanılmasıyla bağtılamak için ne yapmalıyız? İşçilerin verdiği mücadeleler "hak verilmez, alınır" fikriyle ilerlerse kazanıma dönüşür. İlk adım işyerinde bütün işçilerin sözleşmeye dâhil edilmesidir. İşçiler işyerlerinden, yani tabandan örgütlenmeye başlayarak sözleşmeye sahip çıkmalıdırlar. Daha da önemlisi, genelde sendikalara hâkim olan ve işyeri temsilcilerine kadar inen bürokratik sendikal anlayış, bu anlayışın temsilcisi sendikacılar sendikaların başından atılmalıdır. Aksi halde işçi sınıfının mücadelesi ilerlemez ve işçiler de daha ileri haklar elde edemezler. ■

İthaf

Niçin yaşadığını, öldüğünü bilmeyen
Dert çeken dost
Çürüyen dost,
Sizin için söylüyorum
Milyonlarca harp ölüsü adına
İyiliğin, kardeşliğin, ümidin
Aynı hakkın, hürriyetin
İnsanlığın şarkısını.

II

Biz insanlar
Bir avucun
Beş parmağı kadar kardeş
Boyun eğmiş, razı olmuş
Gömülmüşüz çamuruna alın terinin
Mayasına hamuruna kara ekmeğin.

Fabrika bacaları çatlayacak hırsından
Sefaletler, felaketler ve kötü niyet
Her gün götürüyor içimizden birini
Şu fabrika, şu vapur, lokomotif düdüğü
Şarkısını tekrarlıyor ezilmişler şehrinin.

III

Şehrin havasında homurdanma var,
Duy ve katıl şarkısına bu şehrin
Sen dünyayı omzunda taşıyan
Sen yeraltı sen yeryüzü insanı,
Bir lokmaya bütün sabır
Bir lokmaya bütün kahr
Canlarını dişlerine takmış insanlar
Bir lokmaya.

İşsiz güçsüz
Evsiz barsız
Dili yok kalabalık
Sokaklar, caddeler, meydanlar dolusu
Biz şehirde, biz denizde
Biz tarlada, fabrikada
Satıyoruz,
Haraç mezat
Bir lokmaya.

IV

Çıldırılmak işten değil
Ağzımızdan dilimizi çaldılar
Cebimizden paramızı
Alnımızdan terimizi
Ve renk renk ayırmadan
Gözlerimizi.

VII

Nedir bizim günahımız?
Bu değildi alnımızın yazısı,
Anamızdan doğar doğmaz.

Sonu gelsin bu sabrın
Sabır dedik, kalbimize taş bastık
Kaldırımlar döşedik
Kalbimizin üzerinden geçtiler
Ağalar, efendiler
Kul etti
Köle etti
Bir hırkaya
Bir lokmaya
Anamızı
Babamızı
Ecdadımızı.

XXI

Kahvede kâğıt açan avare
Şu duvarcı, arabacı, amele
Bel bağlamış yedi karış ömüre.

Biz de bakabilelim
Bir ışıklı pencereden.
Bize de pay düşmeli
Şehirlerden, caddelerden, denizden.

İnsan insan paylaşalım
Yaşamayı, komşuluğu, dostluğu
Bağdaş kurup yan yana
Bir sahandan yiyelim
Dünyamızın sofrasında.

Cahit Irgat

Arabuluculuk: İşçiye Kurulan Tuzak!

İş Mahkemeleri Kanun Tasarısı geçtiğimiz günlerde Meclise getirildi. Bu kanun tasarısı işçiler için önemli hak gasplarını içeriyor. Birincisi işçi ve patron arasındaki uyuşmazlıklarda mahkemeye gitmeden önce arabulucuya başvurulması zorunlu hale getiriliyor. İkincisi, gasp edilen haklara ilişkin zamanaşımı süresi yarı yarıya düşürülüyor. Üçüncüsü, işe iade davalarında kararın kesinleşmesine kadar işçiye boşa geçen süre için ödenen prim ve diğer haklarda kısıtlamaya gidiliyor.

Yasa tasarısı işçilere zorunlu olarak arabuluculuğu dayatıyor. Bu şu demek oluyor: İşyerinde haksız şekilde işten çıkarılan ya da haklı bir sebeple kendisi işi bırakan ve tazminatlarını alamadığı için dava açmak isteyen işçiler, dava açmak için önce arabulucuya gitmek zorunda. İşçinin işten çıkma sebebi, taciz, darp, hakaret gibi çirkin bir sebep bile olsa işçi bir arabulucu kanalıyla işverenle görüşmeye zorlanıyor. İşçiler için dava açma şartlarının kolaylaştırılması gerekirken daha da zorlaştırılıyor. Eğer işçi arabulucuya gitmeden dava açmak isterse, dava açamayacak, davası reddedilecek. Yani yasalarla işçiye hak aramanın önü kesilmiş olacak ve işçi daha en başından arabulucuları ve patronların dayattığı miktarı kabul etmeye zorlanacak. Bu tasarı işçiyi haklarından daha azına razı olmaya zorluyor.

İşçiye zorunlu olarak “arabulucuya git” diyen yasa aynı zamanda **işçiyi dava için başvurduğu arabulucu masrafının yarısını ödemek zorunda bırakıyor**. Dava masrafını ödemek için ciddi sıkıntılar yaşayan işçiler, bir de arabuluculuk masraflarını ödemek zorunda kalacaklar. Ayrıca işçiler arabulucuya gittiklerinde hemen sonuç alamayacaklar. “Ara bulununcaya” kadar beklemek zorunda kalacaklar. Zorunlu olarak işçilere dayatılan arabuluculuk uygulaması işçileri hem maddi olarak kayba uğrattırıyor hem de anlaşma sağlanana kadar yine ciddi bir zaman kaybı yaşıyor. Oysa bu kanun tasarısı çıkarılırken “mahkemelerde hemen sonuç alınamadığı için işçilerin mağdur oldukları”, “iş mahkemelerinde davaların yıllarca beklediği” öne sürülmüştü. Fakat işçiler yine mağdur ediliyor. Ortada işçilerin lehine değişen bir şey yok.

Ayrıca patronlar şimdiye kadar işçileri dava açtıkla-

rında davadan çekilmeleri için tehdit ediyor ya da para teklif ediyorlardı. Bunu işçiye doğrudan teklif ettikleri gibi avukatları aracılığıyla da yapıyorlardı. İşçilerin haklarıyla ilgili yasa maddeleri kâğıt üzerinde güzel görünse bile gerçekte patronlar durumu kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirebiliyorlar. Arabuluculuk uygulamasında da patronların arabulucularla hukuk dışı anlaşmalara girmesi, arabulucular üzerinde baskı kurup meseleyi kendi lehlerine çevirmeleri mümkün. Arabuluculuk patron ile işçiye eşit iki taraf olarak varsayıyor. Oysa işçiler örgütsüz, güçsüz ve tek başınalar, patronların ise parası var, güçlüler ve arabulucuları satın alabilirler. Bunun önünde bir engel yok, denetim mekanizması yok!

İşçiyi mağdur edecek ikinci hak gaspı ise zaman aşımı hükmü. Mevcut durumda işçinin kıdem tazminatı için dava açma süresi 10 yıl. Fakat tasarı ile bu süre 5 yıla düşürülecek. Bu uygulama sadece kıdem tazminatı için değil; kötü niyet, ayrımcılık, ihbar tazminatı, yıllık izin ve işe iade davalarındaki zamanaşımı sürelerinde de geçerli olacak.

Yeni yasayla patronlar, işçinin işe iade davası sırasında boşa geçen süre için sigorta primini ve diğer haklarını ödemek zorunda olmayacaklar. Mevcut durumda işe iade davalarında iş akdinin feshinden sonra kararın kesinleşmesine kadar boşa geçen süre için, işçiye dört aylık “ücret”i ve diğer hakları (sigorta primleri vs.) ödenmekteydi. Tasarı ile bu “ücret” ibaresi yerine “tazminat” ibaresi geldi ve “diğer hakları” ibaresi kaldırıldı. Yani, patron işçinin boşa geçen süresi için sigorta primi ödemek zorunda kalmayacak, sadece 4 aylık ücret tutarında tazminata hükmedilecek. İşçi, prim ödeme gün sayısında kayba uğramış olacak.

Yasalarda işçilerin lehine olan maddeler bir bir değiştiriliyor. Hükümet işçilere değil patronlara çalışıyor. Artık tüm işçiler şu gerçeği görmek zorunda: Patronların hizmetkârı AKP’den işçiye fayda gelmez! Çıkarılan ve değiştirilen her bir yasa ve yönetmelik, haklarımızı korumak için mücadele etmenin önemini gösteriyor. Patronların ve hükümetlerin haklarımıza dönük saldırılarını ancak örgütlü mücadeleyle durdurabiliriz. ■

Aktarma Kayışları

Tarihi bir eser önünde durduğunda insan, ister istemez geçmişe dalar gider. Geçmiş kuşakların yaşayışlarını, kültürünü, geçmişin bugünden farkını anlamaya çalışır. Bu eserler, geçmiş toplumların hayat kavgalarının, günlük yaşayışlarının, kültür veya sanat düzeylerinin izlerini taşır. Aslında tarihi eserler, bir bakıma geçmişten günümüze tarihsel aktarma kayışıdır. Geçmişten bugüne uzanan, insanı insana, dünü bugüne bağlayan ve anlatan birer aktarma kayışı. Yani insanlığın ortak hafızası, bilgi deposudur.

Geçmiş unutmamak, geçmişte yapılan hatalardan ve aynı zamanda başarılarından dersler çıkarmak insan türüne özgüdür. İnsan, geçmiş kuşakların bilgi ve deneyimlerini kullanarak geleceğe hazırlık yapar. İnsanın hem bireysel hem de toplumsal hafızası bu deneyimleri canlı tutar. Tecrübesiz ve deneyimsiz nesiller dünkü kuşakların izinde yeni hayat deneyimleri kazanırlar. Bu deneyimlerin geçmişten geleceğe aktarılmasını sağlayan araçlara aktarma kayışları diyebiliriz. Bu aktarma kayışları son derece çeşitlidir. Bugün kapitalist düzenin efendileri, geçmiş kendi bakış açıları ve çıkarları temelinde genç kuşaklara aktarırlar. Okulları, düzen partilerini, derneklerini, medyayı ve hatta müzeleri bu doğrultuda kullanırlar. Tüm amaçları, işçi sınıfının genç nesillerinin itaatkâr, kanaatkâr ve uysal sürülere dönüşmesi ve sömürüye boyun eğmesidir.

İşçi sınıfı söz konusu olduğunda ise onun örgütleri devreye girer. **Sendikalar, çeşitli tipte işçi örgütleri ve her şeyden önemlisi işçi sınıfının siyasal örgütleri işçi sınıfının aktarma kayışlarıdır.** Toplumun büyük çoğunluğunu oluşturan işçi sınıfı, iş ve yaşam koşullarını düzeltmek ve daha da önemlisi sömürüyü ortadan kaldırmak için mücadele etmek zorundadır. Bu mücadelenin başarısı için tarihsel gerçekleri bilmeli, dersler çıkartmalı, önceki kuşakların deneyim ve tecrübelerini derinden kavramalıdır. Meselâ örgütlü olan ve geçmişin deneyimleriyle donanan işçiler, insanlığın günümüzde büyük bir bunalım yaşadığını görürler. Kapitalist sömürü düzeninin yol açtığı ekonomik kriz ve savaş dört bir yanda büyük yıkımlara neden oluyor, adeta insanlığı yok oluşturmaya çalışıyor. Bütün bunlar bir avuç kapitalistin iktidarı sürsün, saltanatları korunsun diye yapılıyor. Kapitalist düzen sömürünün sürmesi için insanın insana kulluğunu meşurlaştırıyor, doğanın tahribini körüklüyor ve insanı insan

yapan dayanışma kültürünü buldozer gibi yok ediyor.

İşçi sınıfının mücadelesi, esasında bütün insanlığın, onun kültürel birikimlerinin ve doğanın tahribatının önlenmesi ve korunması mücadelesidir. Sadece örgütlü ve bilinçli işçi sınıfı geçmiş toplumsal değerleri devralıp, yeni nesillere aktarabilir. İşçi sınıfının mücadelesinin amacı sınıfsız, sömürsüz ve savaşızsız bir dünya inşa etmektir. Çünkü kapitalist sistem dünyayı ve insanlığı kâr için felaketten felakete sürüklüyor ve kendiliğinden yok olup gitmeyecektir. Bu kahrolası sömürü sistemini yıkabilecek tek güç işçi sınıfıdır. Yalnızca üreten ve toplumun çoğunluğu olan işçi sınıfı kapitalizmi yıkacak güçtedir. Lakin bunun için örgütlenmesi ve tarihsel bilinçle donanması gerekiyor. İşte bu yolda geçmişin mücadele deneyimlerini işçi kitlelerine aktaracak olan sendikalar ve daha da önemlisi **işçi sınıfının toplumsal kurtuluşunu hedefleyen ÜİD-DER gibi işçi örgütleridir.**

Geçmiş işçi kuşaklarının verdiği mücadeleler başlı başına deneyim ve derslerle doludur. Bu mücadelelerde nice zorluğu göze almış işçiler, dişleri ve tırnaklarıyla tarih yazmış ve bugün için paha biçilmez dersler bırakmışlardır. Dünya işçi sınıfının çok zengin mücadele deneyimleri vardır. İşçi sınıfı Rusya'da iktidarı ele geçirmeyi başarmış, birçok Avrupa ülkesinde ise defalarca sömürücülere karşı ayaklanmış. Örneğin 1 Mayıs, 8 Mart gibi mücadele ve dayanışma günleri dünya işçilerinin mücadele geleneğinde önemli bir yere sahiptir. Keza Kavel grevi, 15-16 Haziran 1970 Büyük İşçi Direnişi Türkiye işçi sınıfının önemli deneyimleridir. Dünya işçilerinin krallara, sultanlara, faşizme, diktatörlere karşı verdiği mücadeleleri de ekleyelim.

İşte tüm bu deneyimleri genç işçi kuşaklarına aktaracak olan işçi sınıfının örgütleridir. Bu örgütlenmeler olmadan işçiler kazandıkları hakları koruyamaz ve geliştiremezler. İşçilerin mücadelelerine önderlik eden bu örgütler, kapitalist sömürücü sınıfa karşı nasıl mücadele verilmesi gerektiğini gösteren araçlardır. İşçiler sahip oldukları örgütlenme neticesinde **bilinç, deneyim ve derslerle** donanırlar. Kapitalist sınıfın oyunlarını, bölme ve parçalama yöntemlerini bu aktarma kayışları neticesinde öğrenip, uyanık hale gelirler. İşçi sınıfının öncüleri mücadele deneyimlerini bu sayede bilince çıkartırlar. Tarih bilinciyle donanarak sömürücü sınıfın oyunlarına karşı dururlar. ■